

REKOMENDACIJOS ŽALIŲJŲ RENGINIŲ ORGANIZAVIMUI

TURINYS

Įvadas.....	3
Žaliojo renginio principai.....	4
Planavimas ir organizacinė atsakomybė.....	5
Atliekų prevencija ir tvarkymas.....	6
Maitinimas ir vandens vartojimas.....	7
Transportas ir mobilumas.....	8
Energijos ir išteklių naudojimas.....	8
Komunikacija ir dalyvių įtraukimas.....	9
Stebėsena, vertinimas ir tobulinimas.....	9
Išvados.....	10

IVADAS

Renginiai – festivaliai, konferencijos, sporto varžybos ar bendruomenių šventės daro reikšmingą poveikį aplinkai. Dideli dalyvių srautai, laikina infrastruktūra, intensyvus vartojimas ir vienkartinį gaminių naudojimas lemia didelius atliekų kiekius, energijos ir vandens sąnaudas bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.

Žalieji renginiai – tai tokie renginiai, kurių planavime, organizavime ir įgyvendinime sistemingai siekiama mažinti neigiamą poveikį aplinkai, skatinti tvarius dalyvių įpročius ir prisidėti prie žiedinės ekonomikos tikslų.

Žaliojo renginio principai

Žaliasis renginys remiasi šiais pagrindiniais principais:

PREVENCIJA

Atliekų ir taršos susidarymo vengimas dar planavimo etape;

PAKARTOTINIS NAUDOJIMAS

Daugkartinių sprendimų taikymas;

ŠVIETIMAS

Dalyvių informavimas ir motyvavimas elgtis tvariai;

VARTOJIMO MAŽINIMAS

Ypatingai vienkartinių gaminių;

PERDIRBIMAS

Tinkamas atliekų rūšiavimas ir perdirbimas;

ATSAKOMYBĖ IR PAVYZOYS

Organizatorių, partnerių ir tiekėjų įsipareigojimas.

Šių principų nuoseklus taikymas leidžia pasiekti ilgalaikių rezultatų.

Planavimas ir organizacinė atsakomybė

Tikslų nustatymas

Organizuojant žaliąjį renginį, rekomenduojama:

- aiškiai apibrėžti aplinkosauginius tikslus (pvz.: sumažinti vienkartinio plastiko naudojimą, užtikrinti 100 % atliekų rūšiavimą, siūlyti vegetarišką maitinimą);
- nustatyti pamatuojamus rodiklius (atliekų kiekiai, daugkartinių indų naudojimo apimtys, dalyvių apklausų rezultatai);
- integruoti žaliuosius tikslus į bendrą renginio planą ir biudžetą.

Atsakomybių paskirstymas

Sėkmingam įgyvendinimui būtina:

- paskirti atsakingą asmenį ar komandą, koordinuojančią tvarumo klausimais;
- įtraukti visus suinteresuotus subjektus – tiekėjus, maitinimo paslaugų teikėjus, savanorius, rėmėjus;
- numatyti aiškius reikalavimus sutartyse su partneriais.

Atliekų prevencija ir tvarkymas

Atliekų mažinimas

Didžiausią poveikį aplinkai daro vienkartiniai gaminiai.

Rekomenduojama:

- atsisakyti vienkartinių plastikinių indų, stalo įrankių, šiaudelių, maišelių;
- riboti reklaminių suvenyrų ir „dovanėlių“ dalijimą;
- skatinti skaitmeninę komunikaciją vietoje spausdintų medžiagų.

Pakartotinis naudojimas

Svarbu:

- naudoti daugkartinius indus, puodelius ir stalo įrankius;
- taikyti daugkartinių indų užstato sistemas;
- rinktis pakartotinai naudojamas dekoracijas, ženklinimą, baldus.

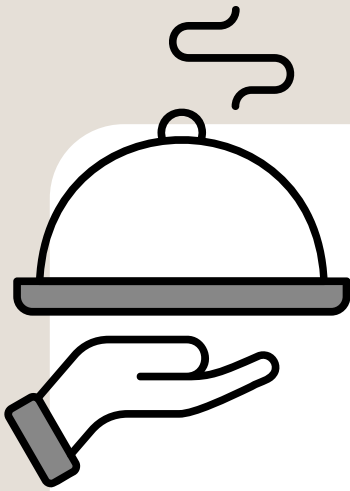
Atliekų rūšiavimas

Rekomenduojama:

- įrengti aiškiai pažymėtas atliekų rūšiavimo stoteles;
- naudoti piktogramas ir paprastus paaiškinimus;
- užtikrinti, kad surinktos atliekos būtų perduotos tinkamiems tvarkytojams.

Maitinimas ir vandens vartojimas

Tvarus maitinimas

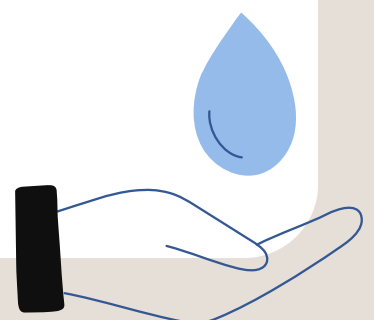
Rekomenduojama:

- prioritetą teikti vietiniams, sezoniniams ir ekologiškiems produktams;
- užtikrinti vegetariškų ir veganiškų patiekalų pasiūlą;
- mažinti maisto švaistymą, planuojant porcijų kiekius ir dalyvių skaičių.

Vanduo ir gėrimai

Rekomenduojama:

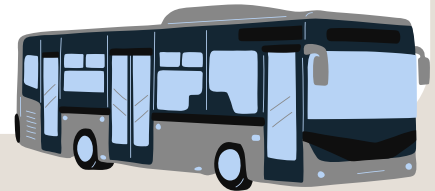
- sudaryti galimybes naudotis geriamuoju vandeniu iš čiaupo;
- skatinti dalyvius atsinešti savo daugkartines gertuves;
- jei naudojami buteliai – rinktis užstato sistemą.

Transportas ir mobilumas

Transportas dažnai sudaro didelę renginio poveikio aplinkai dalį. Rekomenduojama:

- rinktis lengvai pasiekiamas vietas viešuoju transportu;
- informuoti dalyvius apie alternatyvias atvykimo galimybes;
- skatinti atvykimą pėsčiomis, dviračiais ar viešuoju transportu;
- užtikrinti dviračių stovėjimo vietas.

Energijos ir išteklių naudojimas

Svarbu:

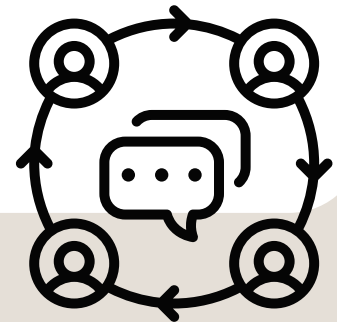
- naudoti energiją taupančią įrangą;
- riboti generatorių naudojimą, jei įmanoma jungtis prie elektros tinklo;
- taupyti vandenį ir kitas medžiagas;
- naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius, kai tai įmanoma.

Komunikacija ir dalyvių įtraukimas

Savivaldybės organizuojamas žaliasis renginys taip pat yra svarbi edukacinė ir pavyzdinė platforma:

- aiškiai komunikuoti renginio tvarumo tikslus;
- naudoti ženklumą, pranešimus ir socialinius tinklus;
- įtraukti savanorius, kurie padėtų dalyviams rūšiuoti atliekas;
- skatinti teigiamą dalyvių elgesį.

Stebėsena, vertinimas ir tobulinimas

Po renginio rekomenduojama:

- įvertinti pasiektus rezultatus (atliekų kiekiai, dalyvių atsiliepimai);
- aptarti iššūkius ir sėkmes su partneriais;
- parengti trumpą ataskaitą ir ją dalintis;
- naudoti surinktą patirtį ateities renginiams.

IŠVADOS

Žaliųjų renginių organizavimas savivaldybėse – tai nuoseklus procesas, reikalaujantis strateginio planavimo, bendradarbiavimo ir ilgalaikio požiūrio. Net ir nedideli sprendimai, tokie kaip daugkartinių indų naudojimas ar skaitmeninė komunikacija, gali reikšmingai sumažinti neigiamą poveikį aplinkai. Taikant šias rekomendacijas, renginiai tampa ne tik tvaresni, bet ir patrauklesni dalyviams bei visuomenei.

Žaliasis renginys – tai investicija į švaresnę aplinką, atsakingesnę bendruomenę ir tvarią ateitį.

Parengė VšĮ Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centras, remiantis projektų BALTIPLAST ir Change(K)now! rekomendacijomis